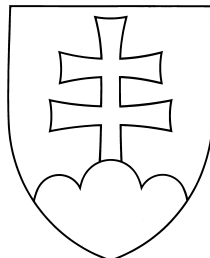

Číslo spisu

OU-PO-OSZP3-2021/015882-011

Prešov

31. 05. 2021

Rozhodnutie

zo zisťovacieho konania strategického dokumentu

"Nízkouhlíková stratégia obce Haniska na roky 2021-2031"

Výrok

Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia (ďalej len „Okresný úrad Prešov“) ako vecne a miestne príslušný orgán štátnej správy podľa § 5 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z.z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 3 ods. 1 písm. e) zákona č. 180/2013 Z.z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ako príslušný orgán posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa § 56 písm. b) zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie“), na základe oznámenia o strategickom dokumente „Nízkouhlíková stratégia obce Haniska na roky 2021 – 2031“, (ďalej len „NUS Haniska“), ktoré predložil obstarávateľ, obec Haniska, Bajzova 14, 080 01 Haniska, v zastúpení Ladislavom Šimkovičom, starostom obce, vydáva v zmysle § 7 ods. 5 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, po ukončení zisťovacieho konania toto rozhodnutie:

Strategický dokument

„Nízkouhlíková stratégia obce Haniska na roky 2021 – 2031“

sa nebude posudzovať

podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zo stanovísk doručených k strategickému dokumentu vyplynuli niektoré konkrétne požiadavky vo vzťahu k strategickému dokumentu, ktoré bude potrebné zohľadniť v schvaľovacom procese podľa osobitných predpisov: Pri napĺňaní požiadaviek vyplývajúcich zo strategického dokumentu dotýkajúcich sa archeologických nálezov a archeologických nálezísk na území obce v súlade s § 41 ods. 4 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších zmien a doplnkov, Krajský pamiatkový úrad Prešov zabezpečuje ochranu archeologických nálezísk v územnom a stavebnom konaní.

Pri realizácii činností rešpektovať pamiatkový fond obce Haniska. V Ústrednom zozname pamiatkového fondu v registri nehnuteľných kultúrnych pamiatok je zapísaná:

- Národná kultúrna pamiatka Pomník – Ústredný zoznam pamiatkového fondu: 1465/1, parcela č. KN-C 655, k. ú. Haniska.

Pri realizácii činností rešpektovať archeologické náleziská a bližšie nelokalizované a ojedinelé nálezy. Na území obce Haniska sú evidované archeologické náleziská:

Katastrálne územie Haniska (okres Prešov):

- Historické jadro obce – územie s predpokladanými archeologickými nálezmi z obdobia stredoveku až novoveku (1. písomná zmienka o obci k roku 1288),
- poloha Krajný vrch na úpätí Podlabanca – sídlisko z Doby bronzovej,
- (ojedinelé nálezy) areál školy – nálezy z neskorej Doby kamennej, nadväzne severne od areálu školy popri ceste sídliskové nálezy zo stredoveku.

Rešpektovať pripomienku Okresného úradu Prešov, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenia ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, úseku ochrany prírody a krajiny:

„Uskutočniť v obci čo najväčšiu výsadbu geograficky pôvodných a tradičných druhov drevín, pričom odporúčame najmä listnaté stromy. Skutočnosť, či je drevina pôvodná, vyplýva z prílohy č. 33 k vyhláske č. 24/2003 Z.z.“

Odôvodnenie

Obstarávateľ, obec Haniska, Bajzova 14, 080 01 Prešov, v zastúpení Ladislavom Šimkovičom, starostom obce, doručil dňa 13.04.2021 Okresnému úradu Prešov podľa § 5 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie“) oznámenie o vypracovaní strategického dokumentu „Nízkouhlíková stratégia obce Haniska na roky 2021 – 2031“.

Strategický dokument „Nízkouhlíková stratégia obce Haniska na roky 2021 – 2031“ sa opiera o základné tézy Nízkouhlíkovej stratégie rozvoja Slovenskej republiky do roku 2031 s výhľadom do roku 2050, v ktorej je explicitne deklarovaný cieľ smerujúci k identifikácii opatrenia, vrátane tých dodatočných, s cieľom dosiahnuť v Slovenskej republike v roku 2050 klimatickú neutralitu. V snahe priblížiť sa k spoločnému cieľu Slovenskej republiky dosiahnuť klimatickú neutralitu v roku 2050 bude potrebné, aby sa horizontálne aj vertikálne vo všetkých sektoroch dôsledne implementovali všetky identifikované opatrenia v scenároch WEM a WAM a začalo sa s prijímaním a implementovaním ďalších dodatočných opatrení.

Hlavným cieľom strategického dokumentu je vypracovať návrhy opatrení pre efektívnu spotrebu energie v sektore verejného osvetlenia a dopravy a podporiť využitie obnoviteľných zdrojov energie v obci. Nosnou časťou strategického dokumentu sú stanovenie potenciálu úspor energie v relevantných sektoroch a návrh opatrení na dosiahnutie cieľa zníženia emisií CO₂ do roku 2031.

Variantné riešenia cieľov strategického dokumentu:

Pre definovanie cieľov strategického dokumentu obce bol určujúci obsahový rámec stanovený relevantnými medzinárodnými a národnými strategickými dokumentmi. Ciele a opatrenia zakomponované do finálnej verzie strategického dokumentu vyšli z procesu diskusií, interných aj externých pripomienkových konaní a dôkladného vyhodnotenia potenciálnych variantov. V predkladanej verzii predstavuje strategický dokument optimum, rešpektujúce aktuálny stav a plánovaný rozvoj obce ako aj jej súčasné a budúce potreby.

Z hľadiska svojej geografickej lokalizácie nemá strategický dokument iný variant. Jeho vypracovanie pre vlastné potreby iniciovala Obec Haniska. Obec Haniska tiež prijala ciele strategického dokumentu a súhlasí s realizáciou plánovaných opatrení, ktoré vedú k ich naplneniu, na svojom administratívnom území.

Z hľadiska geografického rozmeru bude mať implementácia nízkouhlíkovej stratégie obce aj vyšší ako lokálny efekt. Obec Haniska sa stane jednou z prvých obcí na Slovensku, ktoré začnú plniť plánované ciele zníženia produkcie emisií CO₂ na svojom území. Stane sa tak vzorom pre ostatné obce a mestá, ktoré môže motivovať k príprave vlastnej nízkouhlíkovej stratégie.

Súlad nízkouhlíkovej stratégie s inými strategickými dokumentami

Strategické dokumenty na medzinárodnej úrovni:

- # Rámcový dohovor OSN o zmene klímy z roku 1993,
- # Kjótsky protokol z roku 1997,
- # Parížska dohoda o zmene klímy z roku 2015,
- # Stratégia 2020,
- # Agenda 2030,
- # Stratégia Európskej únie pre adaptáciu na zmenu klímy.

Strategické dokumenty na národnej úrovni:

- Nízkouhlíková stratégia rozvoja SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050
- Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 -2030
- Energetická politika SR schválená v roku 2014,
- Stratégia energetickej bezpečnosti SR,
- Koncepcia energetickej efektívnosti SR,
- Akčný plán energetickej efektívnosti na roky 2017 – 2019,
- Koncepcia využívania OZE,
- Národný akčný plán pre energiu z obnoviteľných zdrojov,
- Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy,
- Podpora inovatívnych riešení v slovenských mestách,
- Akčný plán rozvoja elektromobility v SR,
- Stratégia rozvoja elektromobility v SR a jej vplyv na národné hospodárstvo SR,
- Národná politika zavádzania infraštruktúry pre alternatívne palivá v podmienkach Slovenskej republiky,
- Národný politický rámec pre rozvoj trhu s alternatívnymi palivami.

Strategické dokumenty obce:

- Územný plán obce,
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Haniska 2015 – 2020.

Proces tvorby Nízkouhlíkovej stratégie prebiehal v týchto fázach:

Fáza 1. Spracovanie podkladov pre diskusiu s partnermi obce

Fáza 2. Diskusia, pripomienkovanie dokumentu interne, následne externé pripomienkovanie

Fáza 3. Vyhodnotenie a zapracovanie pripomienok

Ciele a výsledky nízkouhlíkovej stratégie

Obec Haniska predkladá túto nízkouhlíkovú stratégiu s cieľom zníženia emisií skleníkových plynov vo svojom administratívnom území. Vzhľadom na špecifické podmienky obce je počiatočné úsilie plánovaných opatrení zamerané predovšetkým na sektory, na ktoré má obec vplyv, t. j. na úroveň samosprávy. Nízkouhlíková stratégia umožní aktuálny pohľad na potenciál úspor energie a využitie obnoviteľných zdrojov na území obce.

Prioritným cieľom predkladaného strategického dokumentu bude snaha zamerať sa na hospodárenie s energiou v internom prostredí samosprávy s tým, že tento systematický prístup poslúži ako vzor v ďalších sektoroch. Verejné budovy miestnej samosprávy môžu mať na základe BEI výsledkov len 4 % podiel na znížení emisií CO₂. Pozornosť bude zameraná aj na zvýšenie nemotorovej dopravy v obci a zavádzanie obnoviteľných zdrojov s vysokým potenciálom úspor CO₂, až 32 % zníženia skleníkových plynov.

Nízkouhlíková stratégia do budúcnosti ráta s realizáciou opatrení:

- # Modernizácia verejného osvetlenia,
- # redukcia a obmena vlastného vozového parku,
- # podpora nemotorovej dopravy v obci,
- # podpora SMART riešení,
- # podpora elektromobility,
- # opatrenia na zmenu klímy.

Sektory obytných budov a terciárny sektor, na ktoré obec nemá vplyv, aby plnili záväzky vyplývajúce z tejto stratégie majú vysoký potenciál úspor energie a emisií CO₂ a to vo výške

až 64 %.

Stanovený cieľ Obce Haniska znížiť emisie skleníkových plynov do roku 2031 o 40 % oproti roku 2015 predpokladá zníženie emisií skleníkových plynov z referenčnej hodnoty (rok 2015) 762 t CO₂/rok na hodnotu približne 457 t CO₂/rok, teda o cca 305 t CO₂/rok.

V rámci tohto cieľa boli definované tieto 3 prioritné oblasti:

1. Podpora efektívneho a hospodárneho využitia energií na území obce
2. Podpora výstavby a prevádzkovania obnoviteľných zdrojov energie
3. Zvyšovanie bezpečnosti a spoľahlivosti dodávok energie

Z výsledkov BEI vyplýva, že najväčší podiel na produkcii emisií CO₂ mali v referenčnom roku obytné budovy – bytové a rodinné domy. Nízkouhlíková stratégia sa preto zameriava na intervencie a hľadanie úspor najmä v tejto oblasti aj napriek tomu, že to nie je v priamej kompetencii obce. Prioritou je zlepšenie energetickej efektívnosti budov prevažne prostredníctvom výmeny neefektívnych zdrojov tepla. S tým je spojená nutnosť komplexného riešenia stavebných opatrení s cieľom znížiť energetickú náročnosť budov na minimum, respektíve optimalizovať ju vo vzťahu k regiónu, sociálnej štruktúre obyvateľstva a ďalším faktorom.

Ďalšou oblasťou, na ktorú sa stratégia úspor zameriava, je sektor verejného osvetlenia. Hoci ide o oblasť, kde sa rozsah úspor emisií CO₂ pohybuje na úrovni iba 1 %, sú navrhované opatrenia podporované, a to predovšetkým z hľadiska ďalších funkcií a vlastností verejného osvetlenia. Jedná sa o zabezpečenie požiadaviek, ktoré pre verejné osvetlenie ustanovujú právne normy. Dôležitý je aj dopad opatrenia na skvalitnenie tejto služby a poskytnutie maximálneho komfortu a bezpečia obyvateľom.

Znižovanie energetickej náročnosti sa plánuje aj pre sektor budov v majetku alebo správe obce, ktoré by mali prejsť komplexnou renováciou stavebného a technického charakteru, vrátane zavedenia energetického manažmentu.

Aktivity, ktoré majú prispieť k dosiahnutiu stanovených cieľov majú základ v už prijatých strategických dokumentoch obce a odrážajú doterajšiu prácu v rámci miestnej Agendy 21 alebo energetického manažmentu. Pri realizácii stratégie bude dôraz kladený na rešpektovanie princípov udržateľného rozvoja a podporu synergie medzi ekonomickým, sociálnym a environmentálnym prostredím. Pri formulácii stratégie v súlade s Programom hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce boli zohľadnené priority Slovenskej republiky formulované v dokumente Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky 2020/2030.

Regionálne využitie nízkouhlíkovej stratégie

Nízkouhlíková stratégia obce Haniska sa vzťahuje na katastrálne územie obce Haniska. Úspešnou implementáciou stratégie počas nasledujúceho 10-ročného obdobia bude naplnený plánovaný cieľ zníženia produkcie emisií CO₂ o cca 40 %. Obec sa týmto stane motiváciou pre ďalšie obce a mestá v Prešovskom kraji, aby si pripravili nízkouhlíkovú stratégiu a prispeli taktiež k eliminácii negatívnych dôsledkov zmeny klímy.

SWOT analýza nízkouhlíkovej stratégie

SWOT analýza, ako nástroj strategického plánovania a riadenia, predstavuje univerzálnu analytickú techniku zameranú na zhodnotenie interných a externých faktorov (Antošová, 2007) determinujúcich celkovú úspešnosť zámeru implementácie a využívania Nízkouhlíkovej stratégie v obci Haniska. Podstatou SWOT analýzy takto definovaného zámeru Nízkouhlíkovej stratégie v obci Haniska bola jasná identifikácia kľúčových faktorov silných a slabých stránok, ako aj kľúčových faktorov príležitosti a ohrození. SWOT analýza je vo všeobecnosti východiskom pre správne formulovanie efektívnej stratégie, ktorá vznikne ako súlad medzi internými a externými faktormi (Slávik, 1999).

Implementácia Nízkouhlíkovej stratégie obce Haniska by sa mala riadiť princípmi a zásadami tzv. ofenzívnej stratégie, t. j. v plnej miere sa orientovať predovšetkým na zvyšovanie podielu využívania obnoviteľných zdrojov energie, energetickej efektívnosti existujúcich budov vyznačujúcich sa výrazným potenciálom v tejto oblasti, čím by sa zároveň dosiahlo aj znížovanie uhlíkovej stopy a emisií v obci a eliminovali sa vysoké režijné náklady v prevádzkovaní budov obce, či nedostatok technologických inteligentných riešení v prevádzke obecných budov.

Opatrenia nízkouhlíkovej stratégie a ich prínos

1. Rekonštrukcia a modernizácia objektov samosprávy

2. Rekonštrukcia a modernizácia objektov terciárnej sféry
3. Rekonštrukcia a modernizácia objektov na bývanie
4. Rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia
5. Modernizácia verejnej dopravy a podpora ekologických spôsobov dopravy

Obec Haniska plánuje efektívne využívať energetické zdroje každého druhu, najmä obnoviteľné zdroje energie potrebné na udržateľné zásobovanie energiami obyvateľov a subjektov pôsobiacich na území obce. Zníženie energetických a ekonomických nákladov obce bude znamenať zníženie rozpočtových nákladov obce s pozitívnym dopadom na budúci ekonomický, environmentálny a sociálny rozvoj v obci a zároveň zabezpečia zníženie uhlíkovej stopy, čím obec Haniska prispeje k zmierneniu negatívnych dopadov globálnych a lokálnych klimatických zmien v regióne Šariš.

Dlhodobá stratégia a jej ciele

Zabezpečením spoľahlivého a hospodárneho zásobovania a využívania energie v obci sa dosiahne dlhodobý udržateľný rozvoj obce a regiónu a zlepšenie stavu životného prostredia pre udržanie a zlepšovanie vysokej kvality života obce. S ohľadom na stanovený cieľ je súčasťou Nízkouhlíkovej stratégie obce tiež predpoklad vývoja úspor energie a návrhy opatrení na obdobie 2021 – 2031 tak, aby bol v zhode so strategickým Programom hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Haniska.

Obec Haniska sa nachádza na východnom Slovensku, v severnej časti Košickej kotliny, 4 km južne od mesta Prešov (233m n. m. – stred obce). Územie obce je vymedzené jeho administratívnymi hranicami a susedí s okresným mestom Prešov. Obec sa nachádza na rozhraní Košickej kotliny a Šarišskej vrchoviny, zväčša na ľavom brehu Torysy. Územie vymedzené katastrálnou hranicou obce Haniska je tvorené v zásade dvomi krajinnými typmi :

- # západná časť má charakter horský a podhorský, tvorený východnými svahmi Šarišskej vrchoviny, v západnej časti je les s porastom duba a hrabu,
- # severná a východná časť územia má charakter pahorkatiny,
- # južnú časť tvorí úrodná niva rieky Torysa narušená líniovými stavbami diaľnice a elektrické vedenia,
- # východná časť je odlesnená.

Prírodné prostredie východne od obce je relatívne málo narušené zahŕňajúce v prevažnej miere súvislé lesné porasty. Plochy poľnohospodársky využívané pôdy sú z krajinárskeho hľadiska fádne bez oživenia trvalou zeleňou. Samotná obec je v rovinnom teréne, v ktorom sa vyvíjala ako hromadná cestná nábrežná dedina, s prirastaním obyvateľstva sa rozrastala na voľné plochy polí, kde boli relatívne vhodné podmienky pre zástavbu.

Sociálno-demografická analýza

Vývoj počtu obyvateľov v obci Haniska vykazuje od roku 2010 – 2019 rastúcu tendenciu. V súčasnosti má obec Haniska 715 obyvateľov. Z hľadiska vekovej štruktúry ubúda podiel obyvateľstva v predproduktívnom veku a pribúda v poproduktívnom veku (proces „starnutie obyvateľstva“). Dominujúcou národnosťou v obci Haniska je slovenská (93,54 %), druhou je ukrajinská (1,23 %), nasleduje rusínska (0,92 %) a ostatné národnosti (0,61 %). Nezistená národnosť predstavuje 3,69 % populácie obce. Z hľadiska náboženského vierovyznania má najpočetnejšie zastúpenie rímskokatolícke vierovyznanie (70,31 %), nasleduje gréckokatolícke (5,69 %), evanjelické (6,77 %), pravoslávne (2 %) a reformovaná kresťanská cirkev (0,46 %). Bez vyznania predstavuje 6,62 % populácie, nezistených 6,92 % a iné vierovyznanie zastupuje 1,23 % populácie obce.

Analýza ekonomického a hospodárskeho prostredia

Ekonomický potenciál územia predstavuje spolupôsobenie sa nachádzajúceho kapitálu, ľudských zdrojov a prírodných daností za účelom výroby produktov a poskytovania služieb. Je rozhodujúcim faktorom rozvojových možností a determinantom životnej úrovne jeho obyvateľstva. Pre hospodársko-sociálny potenciál územia je charakteristická jeho priemyselno poľnohospodárska základňa. Základným ukazovateľom ekonomickej výkonnosti obce je domáci produkt. Mimoriadne zložitý sociálny a ekonomický problém predstavuje nezamestnanosť. Najväčší zamestnávateľia sú sústredení v meste Prešov a V porovnaní s obyvateľstvom Slovenskej republiky a Prešovského kraja, v obci Haniska prevláda vyšší % podiel dôchodcov oproti Prešovskému samosprávnemu kraju a SR, vyšší % podiel nezamestnaných oproti Prešovskému samosprávnemu kraju a SR a vyšší % podiel študentov stredných škôl oproti Prešovskému samosprávnemu kraju a SR. Takisto je možné konštatovať aj nižšie % ekonomicky aktívnych obyvateľov. Katastrálne územie obce Haniska sa nachádza v prírodných podmienkach priaznivých

pre poľnohospodársku výrobu. Klimatické podmienky sú výrazne ovplyvňované kotlinovým a kontinentálnym charakterom klímy.

Analýza environmentálneho prostredia

Ovzdušie

Kvalita ovzdušia v oblasti záujmového územia je ovplyvňovaná existujúcimi malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa priamo v obci. Okrem toho sa na stave kvality ovzdušia podieľa automobilová doprava a nepriamy vplyv emisií zo vzdialených zdrojov. Nepriaznivo ovplyvňujú kvalitu ovzdušia aj dlhotrvajúce zimné inverzie. V dôsledku spolupôsobenia spomínaných faktorov bolo v uplynulých rokoch v oblasti mesta Prešov zaznamenaných niekoľko smogových situácií, počas ktorých došlo k prekročeniu imisných limitov. Uvedené smogové stavy a prekročenie imisných limitov boli spôsobené predovšetkým malými zdrojmi znečistenia a emisiami z automobilovej dopravy. Podiel veľkých zdrojov sa prejavil hlavne na regionálnom znečistení ovzdušia.

Pôdy

V riešenom území sa vyvinuli na fluviálnych sedimentoch rieky Torysa pôdy, ktoré patria k pôdnemu typu fluvizeme. Fluvizem – pôdny typ vyskytujúci sa predovšetkým v nivách vodných tokov. Pôdy sú ovplyvňované výrazným kolísaním podzemnej vody. Sú stredne hlboké až hlboké, zrnitostne stredne ťažké, hlinité, piesočnatohlinité až ľahké hlinitopiesočnaté, bez skeletu alebo slabo skeletnaté. Priamo vo vlastnom riešenom území sa vyskytujú fluvizeme kultizemné karbonátové, sprievodné fluvizeme glejové. Ďalej sa tu vyskytujú i antropické pôdy – pôdy s výskytom povrchového antropického horizontu, čiastočne alebo úplne pozmenené, prípadne vytvorené činnosťou človeka.

Vodstvo

Riešené územie z hydrologického hľadiska spadá do povodia rieky Torysa. V širšom záujmovom území sa na rieke Torysa nachádza jedna vodomerná stanica s dlhodobým sledovaním prietokových charakteristík – stanice Prešov – Torysa. Celé povodie Torisy môžeme hodnotiť ako vodnaté, bohaté na zrážky a s pomerne vysokým koeficientom odtoku.

V hodnotenom území sa nenachádzajú žiadne vodné plochy. Najbližšou vodnou plochou je prírodné kúpalisko Delňa, ktoré je vzdialené od umiestnenia navrhovanej činnosti cca 1 250 m. Riešené územie je súčasťou okrajovej časti štruktúry geotermálnych vôd Košická kotlina. Využívanie tepelného spádu sa na území mesta Prešov zatiaľ nerealizuje.

Hluk

Zvýšená hladina hluku v obci je dokumentovaná najmä pozdĺž hlavných obecných komunikácií a tranzitných komunikácií. Dotknuté územie je zaťažené hlukom predovšetkým v súvislosti s prímestskou dopravou. Taktiež železničná doprava predstavuje výrazný podiel v intenzite hlučnosti. Jej pôsobenie sa sústreďuje predovšetkým do najbližšieho okolia železničných tratí.

Odpady

Najväčším producentom odpadov sú domácnosti, priemysel, ale aj vybavenosť a poľnohospodárstvo. Z hľadiska produkcie nebezpečných odpadov dominuje priemysel. Produkcia komunálneho odpadu má rastúci trend, čo je spôsobené nárastom spotreby domácností a vysokým podielom jednorazových obalov. Najčastejším spôsobom nakladania s odpadom je skládkovanie. Skládkovanie odpadov je zdrojom kontaminácie okolitého prostredia, a to najmä v prípade nepovolených, resp. neriadených a tzv. divokých skládok odpadu.

Biota

Živočíšne spoločenstvá majú charakter západokarpatskej podhorskej a horskej fauny. V širšom riešenom území sa uplatňujú druhy od nížinných až po horské druhy, od prvkov chladnomilných až po výrazne teplomilné druhy. Živočíšne spoločenstvá v hodnotenej lokalite sú chudobné počtom druhov i počtom jedincov, sú to všetko typické druhy intenzívne využívané antropicky pozmenenej krajiny na styku s plochami priemyslu, dopravnej siete a poľnohospodárskej krajiny, prevažne sa jedná o synantropné a kozmopolitné druhy a druhy intenzívne využívané poľnohospodárskej krajiny, ojedinele sa tu vyskytujú príležitostní migranti z okolitých biotopov. Súčasná vegetácia má len výnimočne charakter pôvodnej vegetácie, ktorá bola takmer úplne odstránená. Pôvodný vegetačný kryt na nivách tvorili najmä lužné lesy a v pahorkatinách sú to hlavne teplomilné dubovo-hrabové lesy. Pôvodné spoločenstvá sa odstránením pôvodnej vegetačnej pokrývky rozpadli.

Klimatické podmienky

Podnebie

Územie podľa klimatickej klasifikácie spadá do klimatickej oblasti teplej, podoblasti mierne vlhkej, s chladnou zimou. V okrajových častiach spadá do chladnej oblasti s mierne chladným okrskom a do teplej oblasti, podoblasti mierne vlhkej, s chladnou zimou. Priemerná ročná teplota je 8,3 °C, teplota v januári je -2,5 až -5°C, teplota v júli 14 až 16 °C. Priemerný úhrn zrážok je 700 až 720 mm. Z hľadiska klimatických regiónov pre bonitačný informačný systém (Džatko, Mašát, Cambel, 1989) ide o klimatický región 05 – pomerne teplý, suchý, kotlinový, kontinentálny.

Teploty

Priemerná ročná teplota za vegetačné obdobie dosahuje 7,1 °C. Najchladnejší mesiac je január a najteplejší je júl.

Zrážky

Z hľadiska ročného úhrnu zrážok, maximum zrážok pripadá na mesiace jún a júl, minimum zrážok spravidla na mesiace február a marec. Absolútne mesačné maximum zrážok (Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002) sa vo vymedzenom riešenom území v časovom období rokov 1951 – 2000 pohybovalo 230 mm a absolútne denné maximum 110,5 mm v Košickej kotline.

Veterné pomery

Výskyt vetrov v obci Haniska je s prevládajúcou zložkou severojužnou. Najmenej oblačné obdobie je koniec leta a začiatok jesene. Najmä v jesennom období je častým javom výskyt hmiel.

Vodovod, kanalizácia, čistenie odpadových vôd, dažďové vody

Obec Haniska má vybudovaný verejný gravitačný vodovod z roku 1973. Ako zdroj vody je využívaná voda z Prešovského skupinového vodovodu, ktorý je prepojený na Východoslovenskú vodárenskú sústavu. Voda z mestského vodovodu je do obce privedená zásobovacím potrubím DN 150 mm. Rozvodné potrubie DN 100 mm je vybudované po celej obci. Na tieto potrubia sú prípojkami napojení jednotliví spotrebitelia – obyvatelia obce. Obec Haniska má vybudovanú splaškovú verejnú kanalizáciu DN 300 a 400 mm zaústenú do mechanicko – biologickej čistiarny odpadových vôd pod obcou a je súčasťou skupinovej kanalizácie „Haniska – Jastrabie nad Topľou – Rudlov“. Kanalizačná sieť je vybudovaná z potrubia PVC. Kmeňová stoka do ČOV je DN 400, prepad z ČS pred vstupom do ČOV je vybudovaný z potrubia PVC DN 400 do blízkeho potoka. Vyčistené vody z ČOV sú výtlačným potrubím HDPE DN 100 dopravené k železničnej trati Haniska – Čaklov a odtiaľ gravitačne potrubím DN 300 vyústené do Tople. Potrubie je nové bezporuchové. Obec má od roku 2015 vybudovanú jednotnú kanalizáciu. Dažďové vody z intravilánu sú odvádzané priekopami a rigolmi do Torysy. Dažďové vody, ktoré sú zaústené do jednotnej kanalizácie sú odvádzané zberačom cez dažďové nádrže do rieky Torysa.

Zásobovanie elektrickou energiou

Obec Haniska je v súčasnosti zásobovaná elektrickou energiou z distribučných trafostaníc 22/0,42 kV.

Zásobovanie plynom

Obec je plynofikovaná pri tlakovej hladine 300 kPa potrubím z ocele. Zdrojom zemného plynu naftového je VTL plynovod DN 300 a DN 100, tlakovej úrovne 4 Mpa a regulačná stanica RS 3 000 m³/hod. plynu Haniska. V obci je vybudovaná stredotlaká – STL distribučná sieť tlakovej úrovne 300 kPa DN 80 – 100 mm a NTL distribučná sieť tlakovej úrovne 2,1 kPa DN 40 – DN 80 mm. Odberatelia plynu sú zásobovaní plynom z miestnej STL siete, buď priamo cez STL prípojky plynu (VO), alebo cez STL prípojky a regulátory tlaku STL/NTL, alebo z NTL plynovodov. Rozvodné potrubia sú trasované v zelenom páse alebo okrajom miestnych ciest a štátnych ciest. Plynovody v obci sú nové, bezporuchové s kapacitnou rezervou pre ďalší rozvoj obce.

Zásobovanie teplom

V súčasnosti je 90 % IBV a celá občianska vybavenosť riešená na báze zemného plynu. Pre tento spôsob vykurovania sú vytvorené podmienky na jeho uplatnenie aj pre novú zástavbu. V niektorých najmä progresívnejších domácnostiach je možné predpokladať využívanie slnečnej energie prostredníctvom slnečných kolektorov. Táto energia môže byť využitá ako doplnková na ohrev vody a vykurovanie.

Zásobovanie teplom v obci je riešené po jednotlivých objektoch samostatne. Výroba tepla v objektoch rodinných domov je zabezpečená individuálne plynom, spaľovaním hnedého uhlia a dreva. Zdroje a zariadenia na výrobu obnoviteľnej tepelnej energie väčšieho rozsahu sa v obci nenachádzajú. V riešení územného plánu sa odporúča uvažovať so zmenou palivovej základne prechodom na biomasu.

Požiadavky na vstupy

Vstupom pre spracovanie Nízkouhlíkovej stratégie obce 2021 – 2031 je súbor dokumentov definujúcich jej ciele, obsah a spôsob spracovania. Okrem rámcových strategických dokumentov bola pre vypracovanie strategického dokumentu zásadná metodika prijatá na úrovni Dohovoru primátorov miest a obcí a odporúčaná pre územie Európskej únie, ktorého je obec Haniska signatárom. Metodika Dohovoru primátorov a starostov bola vypracovaná v spolupráci so Spoločným výskumným centrom Európskej komisie (JRS). Je založená na praktických skúsenostiach skupiny tvorenej orgánmi miestnej správy a odborníkmi a opiera sa tak o solídny technický a vedecký základ. Z metodologického hľadiska Iniciatíva Dohovoru primátorov a starostov umožňuje miestnym samosprávam vypracovať nízkouhlíkovú stratégiu spôsobom, ktorý vyhovuje ich vlastným okolnostiam. S ohľadom na túto zásadu Dohovor navrhol metodológiu založenú na existujúcich normách i metódach s variantnými postupmi, pričom niektoré sú vzájomne závislé. Metodika, podľa ktorej je vypracovaná Nízkouhlíková stratégia, dodržiava medzinárodné a európske normy. V rámci Nízkouhlíkovej stratégie boli použité emisné faktory podľa Medzivládneho panelu pre zmenu klímy (IPCC). Metodika Dohovoru je pružná a prispôsobiteľná miestnym realitám. Základom pre spracovanie Nízkouhlíkovej stratégie sa stala Východisková inventúra emisií (BEI). Na základe dohody s obcou a dostupnosti preukázateľných údajov bol pre spracovanie Nízkouhlíkovej stratégie ako východiskový použitý rok 2015.

Primárne dáta:

Údaje spravované správcami informačných systémov verejnej správy (SHMÚ, Štatistický úrad, a i.), údaje o spotrebe energií v budovách a zariadeniach vo vlastníctve a správe obce získané z obecného úradu, ostatné informácie – textové informácie, konzultácie, jednania, a i.

Podporné databázy:

Register odvetvovej klasifikácie ekonomických činností,
Emisné faktory pre výpočet emisií CO₂, metodika IPCC 2006

Ovodené dáta:

Jedná sa o chýbajúce údaje, ktoré boli získané výpočtom z primárnych prevzatých údajov na základe dopredu definovaných predpokladov a zjednodušenosti (napr. spotreba elektrickej energie v terciárnej sfére).

Na základe inventarizácie konečnej spotreby energií a jej rozdelenia do sektorov bolo možné urobiť analýzu z pohľadu energetickej náročnosti budov a zariadení.

1. Verejné budovy miestnej samosprávy
 - # Administratívne budovy
 - # Budovy pre kultúru
 - # Školské budovy
 - # Športové zariadenia
 - # Sociálne zariadenia
 - # Iné objekty
2. Budovy terciárneho sektora
3. Obytné budovy
 - # rodinné domy
 - # bytové domy
4. Verejné osvetlenie
5. Doprava (verejná, individuálna)
6. SMART Cities
7. Obnoviteľné zdroje energie
8. Adaptačné a mitigačné opatrenia na zmenu klímy

Údaje o výstupoch

Výstupom bude strategický dokument – Plán energetickeho manažmentu samosprávy, obsahujúci návrh opatrení konkretizovaných z vecného aj finančného hľadiska. Realizácia navrhovaných opatrení povedie k zníženiu produkcie CO₂, s dosiahnutou úsporou do roku 2031 v celkom objeme 40 %, oproti východiskovému roku 2015. Strategický dokument bude obsahovať dvanásť konkrétnych opatrení:

1. Rekonštrukcia a modernizácia objektov samosprávy
2. Rekonštrukcia a modernizácia objektov terciárnej sféry

3. Rekonštrukcia a modernizácia budov na bývanie
4. Rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia
5. Modernizácia verejnej dopravy a podpora ekologických spôsobov dopravy
6. Opatrenia v oblasti SMART Cities
7. Zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie
8. Opatrenia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy
9. Zavádzanie a rozširovanie systému nízkoemisného verejného osvetlenia
10. Výbudovanie Nízkouhlíkového a Environmentálneho centra
11. Vzdelávanie širokej verejnosti v oblasti znižovania uhlíkovej stopy
12. Implementácia zásad znižovania CO₂ vo verejnom obstarávaní a v súlade s princípmi obehového hospodárstva.

Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Cieľom predkladaného strategického dokumentu je zníženie produkcie CO₂ do roku 2031 o 40%. Z hľadiska jeho priamych aj nepriamych vplyvov na životné prostredie možno strategicky dokument hodnotiť ako pozitívny po všetkých stránkach.

Vypracovaná nízkouhlíková stratégia nemá negatívny vplyv na životné prostredie, práve naopak, svojimi opatreniami prispieva k zníženiu produkcie CO₂ a tým prispieva k zlepšovaniu samotnej environmentálnej kvality. V oblasti obnoviteľných zdrojov energie bol zohľadnený aktuálny stav využívania drevnej biomasy na vykurovanie a iných obnoviteľných zdrojov, nakoľko sa jedná o CO₂ neutrálne obnoviteľné zdroje. Na druhej strane, biomasa zvyšuje koncentráciu PM₁₀ a PM_{2,5}, nie však v takej miere ako fosílna palivá.

Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva

Rovnako ako v prípade potenciálnych vplyvov realizácie predkladaného strategického dokumentu na životné prostredie, aj v prípade jeho vplyvov na zdravotný stav obyvateľstva je očakávaný pozitívny vplyv.

Vplyvy na chránené územia, chránené vtáčie územia, územia európskeho významu (Natura 2000)

V zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny riešené územie spadá do 1. stupňa ochrany prírody. Vyššie stupne ochrany prírody sa v posudzovanom území ani v jeho okolí nevyskytujú. Vplyv investičných aktivít vyplývajúcich z realizáciu strategického dokumentu na prvky územného systému ekologickej stability alebo biotopy národného a európskeho významu bude možné vyhodnotiť až po určení ich konkrétneho umiestnenia.

Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu

Pri realizácii opatrení, tak ako aj po ich realizácii môžu vznikáť riziká, ktoré výslednú kvalitu opatrenia znížia, po prípade degradujú.

Opatrenie č. 1: Zníženie energetickej náročnosti budov obecnej samosprávy.

Riziká: nekvalitne spravované stavebné a inštalačné práce, technológie medzi sebou nebudú efektívne komunikovať.

Opatrenie č. 2: Zníženie energetickej náročnosti budov terciárnej sféry.

Riziká: nekvalitne spravované stavebné a inštalačné práce, technológie medzi sebou nebudú efektívne komunikovať.

Opatrenie č. 3: Zníženie energetickej náročnosti budov rodinných domov.

Riziká: Nekvalitne spravované stavebné a inštalačné práce, technológie medzi sebou nebudú efektívne komunikovať, nezáujem zo strany vlastníkov.

Opatrenie č. 4: Zavedenie energetického manažmentu budov na území obce.

Riziká: Problematika výberu technológií a ich inštalácia na území obce, nesúhlas všetkých zúčastnených strán na výbere dodávateľa energetického manažmentu a služieb s ním spojených.

Opatrenie č. 5: Budovanie efektívnej verejnej správy v súlade s manuálmi užívania stavieb.

Riziká: Často obmieňané vedenie verejnej správy môže meniť užívanie stavieb.

Opatrenie č. 6: Zavádzanie environmentálnej architektúry a vodozádržných opatrení.

Riziká: Nezáujem zo strany miestneho obyvateľstva.

Opatrenie č.7: Zavádzanie nízko emisnej dopravy a alternatívnej dopravy.

Riziká: Nezáujem zo strany miestneho obyvateľstva, slabá motivácia zo strany štátu a vyššieho územného celku, nové technológie, ktoré nie sú overené časom.

Opatrenie č. 8: Zavádzanie systému efektívneho nakladania s odpadmi.

Riziká: Nízka osвета miestneho obyvateľstva, problém s lokalizáciou miesta na biologicky rozložiteľný odpad, nezáujem zo strany miestneho obyvateľstva separovať ešte intenzívnejšie.

Opatrenie č. 9: Zavádzanie a rozširovanie systému nízko emisného verejného osvetlenia.

Riziká: Vykonávanie systematickej údržby verejného osvetlenia, problém s inštalovaním ostrovného verejného osvetlenia.

Opatrenie č. 10: Vybudovanie Nízkouhlíkového a Environmentálneho centra.

Riziká: nezáujem zo strany miestneho obyvateľstva, vysoké vstupné náklady, udržateľnosť a využitie, ktoré bolo plánované.

Opatrenie č. 11: Vzdelávanie širokej verejnosti v oblasti znižovania uhlíkovej stopy.

Riziká: nezáujem zo strany miestneho obyvateľstva, nízka atraktivita územia na vzdelávanie návštevníkov/turistov.

Opatrenie č. 12: Implementácia zásad znižovania CO2 vo verejnom obstarávaní a v súlade s princípmi obehového hospodárstva.

Riziká: zvýšené nároky pri verejnom obstarávaní, kvalifikované ľudské zdroje, nezáujem zo strany vlastníkov.

Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice

Strategický dokument nemá vplyv na životné prostredie presahujúci štátne hranice.

Vzhľadom na charakter a rozsah strategického dokumentu sa nepredpokladá, že by navrhovaný strategický dokument „Nízkouhlíková stratégia obce Haniska na roky 2021 – 2031“ významne ovplyvnil životné prostredie. Negatívny vplyv na zdravotný stav obyvateľstva sa nepredpokladá.

V zákonom stanovenom termíne doručili na okresný úrad svoje písomné stanoviská tieto subjekty: (stanoviská môžu byť v skrátenom znení):

1. Prešovský samosprávny kraj, odbor strategického rozvoja a projektového riadenia, Nám. Mieru 2, 080 01 Prešov – dotknutý orgán (list č. 05394/2021/DUPaZP-2 zo dňa 03.05.2021, doručený dňa 11.05.2021), bez pripomienok.

2. Krajský pamiatkový úrad Prešov, Hlavná 115, 080 01 Prešov – dotknutý orgán (list č. KPUPO-2021/9018-2/34073/Jur zo dňa 03.05.2021, doručený dňa 03.05.2021):

Pri napĺňaní požiadaviek vyplývajúcich zo strategického dokumentu dotýkajúcich sa archeologických nálezov a archeologických nálezísk na území obce v súlade s § 41 ods. 4 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších zmien a doplnkov, Krajský pamiatkový úrad Prešov zabezpečuje ochranu archeologických nálezísk v územnom a stavebnom konaní.

Pri realizácii činností rešpektovať pamiatkový fond obce Haniska. V Ústrednom zozname pamiatkového fondu v registri nehnuteľných kultúrnych pamiatok je zapísaná:

- Národná kultúrna pamiatka Pomník – Ústredný zoznam pamiatkového fondu: 1465/1, parcela č. KN-C 655, k. ú. Haniska.

Pri realizácii činností rešpektovať archeologické náleziská a bližšie nelokalizované a ojedinelé nálezy. Na území obce Haniska sú evidované archeologické náleziská:

Katastrálne územie Haniska (okres Prešov):

- Historické jadro obce – územie s predpokladanými archeologickými nálezmi z obdobia stredoveku až novoveku (1. písomná zmienka o obci k roku 1288),

- poloha Krajný vrch na úpätí Podlabanca – sídlisko z Doby bronzovej,

- (ojedinelé nálezy) areál školy – nálezy z neskorej Doby kamennej, nadväzne severne od areálu školy popri ceste sídliskové nálezy zo stredoveku.

3. Obvodný banský úrad v Košiciach, Timonova 23, 040 01 Košice – dotknutý orgán (list č. 633-1239/2021 zo dňa 14.05.2021, doručený dňa 19.05.2021), bez pripomienok.

4. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove, Hollého 5, 080 01 Prešov, stanovisko č. 2020/04573-02/B.14 zo dňa 14.12.2020, bez pripomienok.

5. Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Nám. slobody 6, 810 05 Bratislava – rezortný orgán, (list č. 25539/2021/OSD/54710 zo dňa 04.05.2021, doručený dňa 05.05.2021), bez pripomienok.

6. Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Prešove, Požiarnická 1, 080 01 Prešov – dotknutý orgán (list č. ORHZ-PO-2020/00065-032 zo dňa 28.04.2021, doručený dňa 28.04.2021), bez pripomienok.

7. Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, úsek štátnej vodnej správy, Nám. mieru 3, 080 01 Prešov, – dotknutý orgán (list č. OU-PO-OSZP3-2021/017792-02 zo dňa 03.05.2021, doručený dňa 06.05.2021), bez pripomienok.

8. Dopravný úrad, Letisko M. R. Štefánika, 823 05 Bratislava – dotknutý orgán (list č. 8984/2021/ROP-002-P/12719 zo dňa 27.04.2021, doručený dňa 27.04.2021), bez pripomienok.

9. Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia – dotknutý orgán (list č. OU-PO-OSZP3-2021/017541-02 zo dňa 31.05.2021, doručený dňa 31.05.2021):

„Uskutočniť v obci čo najväčšiu výsadbu geograficky pôvodných a tradičných druhov drevín, pričom odporúčame najmä listnaté stromy. Skutočnosť, či je drevina pôvodná, vyplýva z prílohy č. 33 k Vyhláške č. 24/2003 Z.z.“

Záver

Okresný úrad Prešov pri svojom rozhodovaní postupoval podľa § 7 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, prihládol na kritéria pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 3 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, pričom zvažil súhrn všetkých uvedených skutočností a ďalšie informácie obsiahnuté v oznámení, s prihliadnutím na význam očakávaných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, ako aj na stanoviská dotknutých orgánov a rozhodol tak, ako je vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Upozornenie: Podľa § 7 ods. 7 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie dotknutá obec bezodkladne informuje o tomto rozhodnutí verejnosť spôsobom v mieste obvyklým.

Poučenie

Zisťovacie konanie sa nevykonáva podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok), a preto sa voči nemu nemožno odvolať.

Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom.

PaedDr. Miroslav Benko MBA
vedúci odboru

Informatívna poznámka - tento dokument bol vytvorený elektronicky orgánom verejnej moci

IČO: 00151866 Suffix: 10122

Doručuje sa

Obec Haniska, okres Prešov, Bajzova 14, 080 01 Haniska, Slovenská republika
Mesto Prešov, Hlavná 2907/73, 080 01 Prešov, Slovenská republika

Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, úsek OPaK, Námestie mieru 6786, 080 01 Prešov, Slovenská republika

Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, ŠVS, Námestie mieru 6786, 080 01 Prešov, Slovenská republika

Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, ŠSOH, Námestie mieru 6786, 080 01 Prešov, Slovenská republika

Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, ŠSOO, Námestie mieru 6786, 080 01 Prešov, Slovenská republika

Okresný úrad Prešov, odbor výstavby a bytovej politiky, Námestie mieru 6786, 080 01 Prešov, Slovenská republika

Okresný úrad Prešov, odbor opravných prostriedkov, referát pôdohospodárstva, Námestie mieru 6786, 080 01 Prešov, Slovenská republika

Okresný úrad Prešov, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Námestie mieru 6786, 080 01 Prešov, Slovenská republika

Okresný úrad Prešov, odbor krízového riadenia, Námestie mieru 6786, 080 01 Prešov, Slovenská republika

Okresný úrad Prešov, pozemkový a lesný odbor, Námestie mieru 6786, 080 01 Prešov, Slovenská republika

Obvodný banský úrad v Košiciach, Timonova 23, 041 57 Košice, Slovenská republika

Regionálny úrad verejného zdravotníctva Prešov, Hollého , 080 01 Prešov, Slovenská republika

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Prešove, Požiarnicka 1, 080 01 Prešov, Slovenská republika

Prešovský samosprávny kraj, odbor strategického rozvoja a projektového riadenia, Námestie mieru 2, 080 01 Prešov, Slovenská republika

Regionálna veterinárna a potravinová správa Prešov, Levočská 112, 080 01 Prešov, Slovenská republika

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, odbor štátnej geologickej správy, Námestie Ľ. Štúra , 812 35 Bratislava, Slovenská republika

Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava - mestská časť Nové Mesto, Slovenská republika

Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, Námestie Slobody 6 , 810 05 Bratislava-Staré Mesto, Slovenská republika

Krajský pamiatkový úrad Prešov, Hlavná 115, 080 01 Prešov, Slovenská republika

Dopravný úrad, divízia civilného letectva, Letisko M. R. Štefánika , 823 05 Bratislava - mestská časť Ružinov, Slovenská republika

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove, Hollého 5, 080 01 Prešov, Slovenská republika